

ใบความรู้เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ : คำอุทาน  
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พู่กันแห่งราชาธิราช  
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ : คำอุทาน  
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำอุทาน คือ คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น สะเทือนใจ ตกใจ ดีใจ ประหลาดใจ สงสาร เจ็บปวด เป็นต้น

คำอุทานมักปรากฏหน้าประโยค ในการเขียนมักมีเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับหลังคำอุทานนั้น เช่น

- โถ ! เจ้าเขี้ยวเงินไม่น่าตายเลย
- ว้าย ! ช่วยด้วย
- โธ ! ไม่น่าเป็นเช่นนั้นเลย
- ไชโย ! ฉันสอบได้ที่หนึ่งแล้ว
- โอ้โฮ ! แต่งตัวสวยจัง
- ตายจริง ! ส้มแวนตาอีกแล้ว
- ตายละวา ! แย่แล้ว
- เชอะ ! สอบได้คะแนนเองเธอ

คำอุทานไม่จัดเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค กล่าวคือ ไม่เป็นส่วนหนึ่งของนามวลีหรือกริยาวลี คำอุทานทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านรู้ว่าผู้พูดหรือผู้เขียนมีอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร ในการพิจารณาความหมายของคำอุทาน จึงต้องพิจารณาให้สัมพันธ์กับเนื้อความของประโยคที่ตามหลังคำอุทานนั้น ๆ